

Dr Bogdan Mucha

Kontakty z dziećmi rozwiedzionych rodziców

Zmienione przepisy kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, w tym art. 58 i następne (Dz. U. z 2008 r., Nr 220, poz. 1431) przewidują, iż w wyroku orzekającym rozwód polski sąd obowiązkowo rozstrzyga o władzy rodzicielskiej nad wspólnymi małoletnimi dziećmi obojga małżonków, o kontaktach rodziców z dziećmi oraz orzeka, w jakiej wysokości każdy z małżonków jest obowiązany do ponoszenia kosztów ich utrzymania i wychowania. W związku z tym sąd może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając przy tym władzę drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do dziecka albo go zupełnie jej pozbawić, gdy uzasadniają to okoliczności sprawy. Sąd może także pozostawić władzę rodzicielską obojgu rodzicom, ale w sytuacji gdy przedstawia zgodny wniosek w formie porozumienia o sposobie jej wykonywania i utrzymywaniu kontaktów po rozwodzie, o ile sąd uzna takie porozumienie za zgodne z dobrem dzieci. Sąd uwzględnia również fakt, iż rodzeństwo powinno wychowywać się wspólnie, chyba że dobro dziecka wymaga innego rozstrzygnięcia.

Niezależnie od kwestii sprawowania władzy rodzicielskiej kodeksowe rozwiązania regulują sprawy utrzymywania przez rodziców kontaktów z dzieckiem, zaznaczając iż jest to nie tylko prawo ale i obowiązek, zarówno po stronie rodziców, jak i dziecka. Co to oznacza? Po stronie rodziców rodzi to obowiązek umożliwienia drugiemu z nich, z którym dziecko nie mieszka, jego odwiedzin, spotkania się z nim, zabierania dziecka poza miejsce jego stałego pobytu, na przykład do swojego domu, na wakacje, imprezy rodzinne, uroczystości religijne itp. W definicji kontaktów z dzieckiem mieści się także bezpośrednie porozumiewania się z nim za pośrednictwem zwyczajnej korespondencji, telefonu lub innych środków komunikacji elektronicznej, włączając w to rozmowy za pośrednictwem np. Skype, Gadu-Gadu, wysyłając SMS-y, emaile itp. Do rodziców należy wspólne określenie sposobów utrzymywania tych kontaktów, przy czym powinni kierować się dobrem dziecka i rozsądnymi życzeniami każdego z nich. Warto podkreślić, że po stronie dziecka rodzi to uprawnienie do żądania kontaktów z drugim z rodziców, chociażby ten u którego mieszka nie był przychylnie do tego nastawiony lub wręcz zabraniał. W tej materii najczęściej dochodzi do konfliktów pomiędzy rodzicami, gdyż zazwyczaj jeden z nich utrzymuje, iż kontakty drugiego z nich wpływają negatywnie na postawę lub zachowanie dziecka. Bardzo często rodzice niesłusznie nastawiają negatywnie dziecko do drugiego z nich, w ten sposób odgrywając się za niekorzystne dla nich rozstrzygnięcia w wyroku rozwodowym, najczęściej dotyczące spraw majątkowych. Jeśli nie dojdzie między nimi do porozumienia w tych sprawach, każdy z rodziców może wystąpić do sądu opiekuńczego o wydanie orzeczenia w tym przedmiocie zobowiązującego ich do

określonego postępowania łącznie ze skierowaniem rodziców do placówek lub specjalistów zajmujących się terapią rodzinną lub poradnictwem. W takich przypadkach sąd wskazuje na sposoby wykonywania wydanych zarządzeń. Jeśli psycholog rodzinny uzna, że w interesie dziecka leży ograniczenie lub zakazanie kontaktów dziecka z jednym z rodziców, sąd opiekuńczy jest uprawniony nałożyć obowiązek spotykania się z dzieckiem w obecności kuratora sądowego. Ograniczenia mogą dotyczyć wskazania określonych sposobów porozumiewania się na odległość i na przykład zezwolić wyłącznie na wysyłanie SMS-ów lub emaili, zabraniając jednocześnie bezpośrednich rozmów telefonicznych. W przypadku zaś, gdy utrzymywanie kontaktów poważnie zagraża dobru dziecka sąd może zakazać jednemu z rodziców spotykania się z dzieckiem, zabierania go poza miejsce zamieszkania albo wprowadzić całkowity zakaz jakichkolwiek kontaktów między nimi.

Warto dodać, iż wszelkie postanowienia dotyczące kontaktów rodziców z dzieckiem odnoszą się do rodzeństwa, a przede wszystkim do dziadków dziecka, którym najczęściej na złość jeden z rodziców odmawia kontaktów z wnukiem lub wnuczką. Wyżej omówione prawa i obowiązki rodziców i dzieci w praktyce sądowej były bardzo trudne do wyegzekwowania, stąd proponowane są zmiany, które mają uczynić egzekucję bardziej skuteczną, o czym szerzej w następnym opracowaniu.

Bogdan Mucha, doktor nauk prawnych jest autorem, współautorem książek i wielu publikacji naukowych oraz publicystycznych. Ostatnio ukazała się nakładem Wydawnictwa A. Marszałek książka nt. Finansowania kampanii wyborczych w USA. Dzięki współpracy z polskimi kancelariami prawniczymi, bez konieczności wyjazdu do Polski, pomoże w sprawach z zakresu prawa polskiego (**rozwoły, legalizacje** rozwodów amerykańskich, **podziały majątku, sprawy alimentacyjne, spadkowe, obrotu nieruchomości, sprawy mieszkaniowe, profesjonalne pełnomocnictwa z apostille** do kupna, sprzedaży, darowizn). Po umówienie dzwonić pod nr tel. **773/481-0588**, adres kancelarii: **5736 W. Belmont, Chicago, Il 60634**. Sponsorem artykułów jest biuro **ALTA TRAVEL AGENCY**, które poleca tanie bilety do Polski, Europy oraz po USA, pakiety wakacyjne na Florydę, Karaiby, Hawaje, Tahiti, do Meksyku. Najświeższe informacje na stronie www.altatravel.com lub pod nr tel. **773/481-0585**.